Sub.Code :1151

GRADE XI

Child Development and Learning

Model questions

विद्यार्थीले सकेसम्म आफ्नै शब्दमा उत्तर दिनुपर्नेछ । दायाँ किनारामा दिइएको अङ्कले पूर्णाङ्क जनाउँछ ।

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable. The figures in the margin indicate full marks.

Time: 3 Hrs. Full Marks: 75

समूह (क)

तलका प्रश्नहरूको अति छोटो उत्तर दिनुहोस्ः

 $99\times9=99$

- शिक्षा मनोविज्ञान भनेको को हो ?
 What is educational psychology?
- २. मानव वृद्धिका कुनै दुईओटा उदाहरणहरू लेख्नुहोस्। Write any two examples of human growth.
- पूर्व बाल्यावस्थाका कुनै दुईओटा विशेषताहरू लेख्नुहोस् ।
 Write any two characteristics of early childhood stage.
- ४. उत्तर बाल्यावस्थाका बालबालिकाहरूमा आइपर्ने कुनै दुई शारीरिक सङ्कट उल्लेख गर्नुहोस् । Write any two physical hazards occuring in the late childhood
- प्र. तत्परता र सिकाइ बिचको सम्बन्धलाई एक वाक्यमा लेख्नुहोस् ।Write about the relationship between readiness and learning in one sentence.
- सकारात्मक स्थानान्तरणलाई सिकाइ अभिवृद्धि गर्न कसरी प्रयोग गर्न सिकन्छ ?कुनै दुई
 उपायहरू लेख्नुहोस् ।
 - How can be positive transfer used in learning? Write any two ways.
- ७. बालबालिकाको सिकाइमा अभिभावक शिक्षाको कस्तो भूमिका हुन्छ ? दुई बुँदामा प्रस्ट पार्नुहोस् । What is the role of parental education in children's learning? Write in two points.
- शास्त्रीय सम्बन्ध प्रत्यावर्तन सिद्धान्तका कुनै दुईओटा शैक्षिक प्रयोगहरू लेख्नुहोस् ।
 Write any two educational applications of classical conditioning theory.
- ९. सिकाइमा पृष्ठपोषणको प्रयोग गर्ने कुनै दुई तरिकाहरू लेख्नुहोस् ।

Write any two techniques of using feedback in learning.

१०. स्मृति बढाउने कुनै दुई व्यावहारिक उपायहरूलेख्नुहोस् ।

Write any two practical techniques of improving retention.

99. परामर्श भनेको के हो ?

What is counseling?

समूह (ख)

तलका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिन्होस् :

5 x X = 80

Write short answers of the following questions.

9२. मानव विकासका कुनै चार विशेषताहरू लेख्नुहोस् र कुनै दुई ओटाको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् । (२+३)

Write any four characteristics of human development and explain any two of them in brief.

अथवा(or)

मानव वृद्धि र विकासका कुनै पाँच ओटा फरकहरूलेख्नुहोस्।

Write any five differences between human growth and development

9३. उत्तर बाल्यावस्थाका कुनै चार ओटा विकासात्मक कार्यहरूको सूची तयार गरी कुनै एकको उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (२+३)

Make a list of any four developmental task of late childhood and explain any one with examples.

पूर्व बाल्यावस्थाका कुनै चार ओटा सङ्कटहरूको सूची तयार गरी कुनै एकको उदाहरणसहित व्याख्या गर्नुहोस् । (२+३)

Make a list of any four hazards of early childhood and explain any one of them with examples.

- १४. उत्तर वाल्यावस्थाको संवेगात्मक विकासको ढाँचालाई छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।
 Explain in brief the pattern of emotional development in late childhood.
- १५. शिक्षण सिकाइ प्रक्रियामा अभिभावकहरूको सहभागिता बढाउने कुनै पाँचओटा व्यावहारिक उपायहरू प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

Present any five practical ways of increasing the parental participation in teaching learning process.

9६. परिपक्वता भनेको के हो ? परिपक्वता र सिकाइ बिचको सम्बन्धलाई उदाहरणसहित प्रस्ट पार्नुहोस् । (9+४)

What is maturity? Clarify the relationship between maturity and learning with examples.

- १७. पथप्रदर्शनले बालबालिकाको सिकाइमा कसरी सहयोग गर्दछ ? व्याख्या गर्नुहोस् । How does guidance help in children's learning? Explain.
- १८. विद्यालयमा बाल स्याहार र बालविकासलाई एकीकृत गर्ने कुनै पाँच तरिकाहरू प्रस्तुत गर्नुहोस्।
 Present any five methods of integrating child care and child development in schools.
- १९. नेपालको विद्यालयमा प्रयोग भइरहेका पूर्व विद्यालयीय सिकाइका तरिकाहरूको विश्लेषण गर्नुहोस् ।

Analyze the pre-school learning approaches used in Nepalese schools.

समूह (ग)

तलका प्रश्नहरूको लामो उत्तर दिनुहोस् :

 $3 \times 5 = 38$

- २०. मानौँ तपाईँ कुनै बालिवकास केन्द्रको सहजकर्ता हुनुहुन्छ । यस्तो अवस्थामा पूर्व बाल्यावस्थाका बालबालिकाको भाषिक विकासका लागि कसरी सहयोग गर्नु हुन्छ ? कुनै चारओटा व्यावहारिक उपायहरू पहिचान गरी तिनीहरूको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस् । (२+६)
 - Suppose that you are the facilitator of a child development centre. How do you help the children of early childhood stage for their language development? Identify any four practical methods and explain them in short.
- २१. उत्प्रेरणाको अवधारणालाई प्रस्ट पार्नुहोस् । उत्प्रेरणाले सिकाइलाई कसरी सहयोग गर्छ ? उदाहरणसिहत व्याख्या गर्नुहोस् । (३+५)

Clarify the concept of motivation. How does motivation help for learning? Explain with examples.

अथवा(or)

सिकाइको सामाजिक-सांस्कृतिक सिद्धान्तको परिचय दिनुहोस् । यस सिद्धान्तअनुसार बालबालिकाहरूले कसरी सिक्छन् ? उदाहरणसिहत प्रस्ट पार्नुहोस् । (३+५)

- Give introduction to socio-cultural theory of learning. According to this theory, how does a child learn? Clarify with examples.
- २२. नेपालको विद्यालयमा बालकेन्द्रित सिकाइको वर्तमान अवस्था विश्लेषण गर्दै बालकेन्द्रित सिकाइ विधिहरूको प्रयोग गर्ने व्यावहारिक उपायहरू सुभाउनुहोस् ।
 - Analyze the existing situation of early childhood learning in the schools of Nepal and suggest the practical ways of using child centered approaches.